

KÚRIA

Bfv.I.1443/2012/9.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év február hó 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Tatabányai Törvényszék 7.B.31/2012/8. számú ítéletét, valamint a Győri Ítéltábla Bf.41/2012/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 4500,-(négyezer-ötszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

Az I. rendű terheltet a Tatabányai Törvényszék a 2012. március 7-én kelt 7.B.31/2012/8. számú ítéletében bűnösnek mondta ki előre kitervelten elkövetett emberölés büntetében [Btk. 166. § (1), (2) bek. a) pont] és készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében [Btk. 313/C. § (2) bek.]. Ezért őt halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházra és tíz évre a közügyek gyakorlásától eltiltotta. Akként rendelkezett, hogy a terhelt a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban harminc év után bocsátható feltételes szabadságra.

Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Győri Ítéltábla a bankkártyára elkövetett cselekmény minősítését a Btk. 313/C. § (7) bekezdésének a) pontja szerinti készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségére változtatta, és az első fokon kiszabott fő- és mellékbüntetést e bűncselekmény és a terhére megállapított élet elleni bűncselekmény miatt tekintette kiszabottnak. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ítéltábla határozatának - a törvényszék álláspontjával egyező - jogi indokolása szerint a terhelt, figyelemmel az elkövetés helyére, idejére, a végrehajtás módjára, korábbi fenyegető kijelentéseire, az eseményt közvetlenül megelőző bírósági döntésre, a sértett szokásos napi tevékenységét és útvonalát ismerve tudatosan és tervszerűen készült a sértett megölésére. Ezért az emberölés büntettének súlyosabb minősítéséhez megkívánt feltételek megállapíthatóak.

A jogerős ügydöntő határozat ellen az I. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben a terhére megállapított élet elleni bűncselekmény súlyosabb minősítését és ezzel összefüggésben a kiszabott büntetés súlyosságát sérelmezte. Ezért a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését, a bírósági eljárás megismétlését és méltányos ítélet meghozatalát kérte.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben alaptalannak tartva arra tett indítványt, hogy a Kúria a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn (BF.2885/2012.).

A felülvizsgálati eljárásban megtartott nyilvános ülésen a védő a terhelt írásbeli indítványát fenntartotta és vitatta az előre kiterveltség megállapíthatóságát. Ezért a jogerős határozat megváltoztatását, a cselekmény enyhébb minősítését és a büntetés enyhítését kérte.

A legfőbb ügyész képviselője felszólalásában a minősítést támadó okfejtést alaptalannak, a felülvizsgálati indítványt egyebekben törvényben kizártnak tartotta, és a megtámadott határozat hatályában fenntartására tett indítványt.

A Kúria a Be. 423. § (1) bekezdésében rögzített eljárásjogi előírást szem előtt tartva az indítvány anyagi jogi kifogásait megalapozó érveket - a felülvizsgálat eljárásjogilag megengedett keretei között a jogerős ítéletben rögzített tényállás figyelembe vételével - a tényállást támadó részében a törvényben kizártnak találta, egyebekben megállapította, hogy az indítvány nem alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek törvényben rögzített szigorú korlátai vannak. A felülvizsgálati eljárás során a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 423. § (1) bekezdés]. Ez azt jelenti, hogy az eljárt bíróságok által megállapított történeti tényállás, illetve ennek módja: a lefolytatott bizonyítási eljárás, annak esetleges hiányosságai, és annak eredményeképp a bizonyítékok mikénti értékelése nem támadható.

Ezért a Kúria érdemben nem foglalkozott a terhelt felülvizsgálati indítványának azon részeivel, amelyek a bizonyítási eszközök beszerzésének mikéntjét, és ezen keresztül a jogerős ítéletben megállapított tényállást támadták, illetve vitatták.

Felülvizsgálatnak a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában pontosan meghatározott, kimerítően felsorolt eljárási szabálysértéssel került sor. A törvényben taxatívra felsorolt, pontosan megjelölt törvényi okok köre nem bővíthető.

Felülvizsgálati indítványában a terhelt olyan (ún. abszolút hatályú) eljárási szabálysértésre nem hivatkozott, amely a felülvizsgálat alapjául szolgálhat.

A poligráfos vizsgálat szabályszerűsége, a Be. 108. §, illetve a Be. 182. § rendelkezéseinek esetleges megszegése, igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálat, a bizonyítási eszköz beszerzésének módjával összefüggő kifogások a felülvizsgálat törvényi okai közé nem illeszthetők. Miként a kirendelt védő munkájának megítélése sem tartozik a felülvizsgálati eljárásra.

A Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvében foglaltakkal összefüggő kifogás sem felülvizsgálati ok.

Ezen túlmenően a Kúria utal arra is, hogy az adott ügyben a terheltnek felrótt élet elleni cselekmény esetében nem a sérülés életveszélyes volta képezte az orvosszakértő által eldöntendő kérdést, hanem - miként azt a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó jogerős ítéleti tényállás tartalmazza - az, hogy a sértett sérülései és a bekövetkezett halála közötti okozati összefüggés fennáll-e, illetve, hogy a sértett élete nem lett volna megmenthető azonnali orvosi segítséggel sem.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést

szabtak ki, vagy törvényt sértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 91. § (1) bekezdésében foglalt kizárók ellenére függesztették fel.

A felülvizsgálati eljárásban érvényesülő tényálláshoz kötöttség törvényi előírásából következően a Kúria a terhelt terhére rótt emberölés büntette minősítését érintő jogkérdésben is az irányadó tényállás alapján foglalhatott állást.

A jogerős ítélet tényállása szerint a terhelttől 2011. április 10-én végleg elköltözött a sértett, 2011 májusában a közöttük korábban indított polgári pert ismét folyamatba tette, keresetét kiterjesztette a közös tulajdon kizárólagos használata iránt.

A felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (BH.2006.392.).

A Kúria ezért ilyenként vette számba az ítéletszerkesztési hibából az indokolásnak a bizonyítékok mérlegelése kapcsán tett egyes ténymegállapításait: egyrészt a terhelt korábbi fenyegetéseit „leszúrás”, „házrobbantás”, „ha úgy dönt a bíróság inkább ne legyen senkié a ház”, másrészt, hogy a terhelt 2011. július 14-én hajnalban nem véletlenül találkozott a sértettel, hanem azért itt várakozott rá, mert ismert volt előtte, hogy amikor élettársa annyira fél tőle, hogy nem mer az albérlésében tartózkodni, akkor az unokatestvére házából indul munkába.

Rövid szóváltást követően az elkövetésre alkalmas, keskenyre, élesre és hegyesre köszörült 13 cm pengehosszúságú késsel közepes erővel a szívtájékra célozva egy alkalommal megszúrta. A sértett kosarából kivette bankkártyáját, majd őt a sorsára hagyva eltávozott.

A cselekményt megelőző napon, 2011. július 13-án a polgári perben a bíróság ideiglenes intézkedéssel arra kötelezte a terheltet, hogy az ingatlant öt napon belül hagyja el, és adja a sértett birtokába.

E mozzanatok kétségtelenül megalapozzák azt a következtetést, hogy a terhelt a sértett megölését elhatározta, a tett végrehajtásához szükséges eszközt magánál tartotta, felkészült arra, hogy a várakozás közben megjelenő sértettet – a rövid veszekedést követően – megöli.

Az előre kitervelten elkövetett emberölés büntetnének különböző elkövetési formái ismertek. Előfordul a kitervelt tett részleteinek hosszabb időn át történő fontolgatása, a véghezvitel helyének, idejének, módjának átgondolása, bonyolultabb, esetleg vagylagos

terv készítése, stb. Az állandó bírói gyakorlat szerint az emberölés előre kitervelt elkövetése akkor is megállapítható, ha az ölés elhatározása és a végrehajtása között viszonylag rövid idő telik el, és a terhelt az ölési cselekmény valamennyi részletét nem tervezi meg előzetesen (BH.1995.197).

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja az alapügyben kiszabott büntetés felülvizsgálatára akkor ad lehetőséget, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki. A törvényes büntetési tételkeretek között kiszabott büntetés megváltoztatására - anyagi jogsértés nélkül - a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség, mivel a joghátrány megválasztásával összefüggő bírói értékelés (enyhítő, súlyosító körülmények figyelembe vétele) felülvizsgálat tárgya nem lehet.

Minthogy a Kúria a jogerős ítéletben anyagi jogi jogsértést nem észlelt - és olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálat során felmerült bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be. 429. § (1) bekezdésének második mondatán alapul.

A Be. 3. § (4) bekezdése kizárja a Kúria végzése elleni fellebbezés lehetőségét, felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. Az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. február 12.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

AI né írnok